

Poznań, 23.01.2023 r.

dr hab. Arkadiusz Kawa, prof. WSL
Sieć Badawcza Łukasiewicz
– Poznański Instytut Technologiczny
Wyższa Szkoła Logistyki

RECENZJA

dorobku i osiągnięć naukowych dra Dominika Zimona w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, prowadzonym przez Radę Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

I. Podstawy formalne wykonania recenzji

Podstawą formalną przygotowania recenzji jest pismo Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prof. dra hab. Pawła Luli z dnia 9.11.2022 r. (otrzymane przeze mnie w dniu 28.11.2022 r., co potwierdziłem e-mailem na adres dr hab. Grażyny Śmigielskiej, prof. UEK – sekretarza Komisji habilitacyjnej), informujące o powołaniu mnie przez Radę Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dra Dominika Zimona, który ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Postępowanie habilitacyjne prowadzone jest w trybie Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.) oraz na podstawie Uchwał Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr 54/2019 z dnia 23.09.2019 r. oraz nr 50/2020 z dnia 23.11.2020 r. w sprawie zasad postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Podstawę prawną przygotowanej przeze mnie recenzji stanowi artykuł 219 ww. Ustawy, który określa wymóg posiadania stopnia doktora, posiadania w dorobku osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej oraz wykazanie się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej. W związku z tym celem recenzji jest ustalenie dwóch kwestii: czy dr Dominik Zimon wnosi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz czy wykazuje się istotną aktywnością naukową, zwłaszcza zagraniczną.

W celu sporządzenia recenzji otrzymałem wraz z ww. pismem Prorektora ds. Nauki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, prof. dra hab. Pawła Luli, dokumenty w formie papierowej i na nośniku danych pendrive, obejmujące:

1. Wniosek z dnia 28.05.2020 roku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.
2. Załącznik 2. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora.
3. Załącznik 3. Opis kariery naukowej.
4. Załącznik 4. Autoreferat na temat dorobku i osiągnięć w pracy naukowo-badawczej – j. polski.
5. Załącznik 5. Autoreferat na temat dorobku i osiągnięć w pracy naukowo-badawczej – j. angielski.
6. Załącznik 6. Wykaz osiągnięć naukowych.
7. Załącznik 7. Informacje o osiągnięciach dydaktycznych.
8. Załącznik 8. Informacja o przebiegu postępowania habilitacyjnego.
9. Załącznik 9. Oświadczenie współautorów.

Załącznik 1. Dane wnioskodawcy, który znajduje się w wykazie dnia 28.05.2020 r. o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, nie został załączony do dokumentacji.

II. Informacje ogólne i przebieg pracy naukowej

Pan Dominik Zimon studiował na pięcioletnich studiach magisterskich na kierunku zarządzanie i marketing w zakresie zarządzania działalnością gospodarczą na Wydziale Zarządzania i Marketingu (obecnie Wydziale Zarządzania) Politechniki Rzeszowskiej. W dniu 14.06.2004 r. uzyskał tytuł magistra ekonomii.

Stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie towaroznawstwo dr Dominik Zimon uzyskał w dniu 16.09.2011 r. uchwałą Rady Wydziału Towaroznawstwa Uniwersytetu Ekonomicznego na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. „Uwarunkowania wdrożenia i funkcjonowania systemu zarządzania jakością w wybranych organizacjach handlowych”, pod kierunkiem prof. dra hab. Tadeusza Sikory. W świetle tych informacji Pan Dominik Zimon spełnia wymóg posiadania stopnia doktora, który jest potrzebny do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

W przedstawionej dokumentacji nie wskazano wykształcenia uzupełniającego.

Z dostarczonej dokumentacji (Załącznik nr 8) wynika, że dr Dominik Zimon ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego była monografia pt. „Znormalizowane systemy zarządzania a funkcjonowanie łańcuchów dostaw”. Rada Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w dniu 26.02.2019 r. podjęła uchwałę o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Dr Dominik Zimon jest zatrudniony od 01.02.2006 r. na Wydziale Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej, kolejno na stanowiskach: asystenta w Katedrze Zarządzania Rozwojem Regionalnym (02.2006 – 05.2009), asystenta w Katedrze Systemów Zarządzania i Logistyki (06.2009 – 02.2012), adiunkta w Katedrze Systemów Zarządzania i Logistyki (02.2012 – 12.2019) i profesora uczelni w Katedrze Systemów Zarządzania i Logistyki (01.2020 – obecnie).

III. Ocena osiągnięć naukowych

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.) przedmiotem oceny w tym punkcie są osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Według art. 219 ust. 1 pkt 2b ww. Ustawy tym dorobkiem może być „1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b”. Jako osiągnięcie naukowe dr Dominik Zimon wskazał cykl publikacji zatytułowany „Systemy i modele wspierające zrównoważone zarządzanie łańcuchem dostaw”.

Przedmiotem oceny jest zatem cykl wskazanych i załączonych 10 publikacji, przygotowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (zwanym dalej w recenzji cyklem publikacji), do których Habilitant zaliczył 10 artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych. Są to:

1. Zimon D., Dellana S. (2020). A longitudinal exploratory study of ISO 9001 certification abandonment in small- and medium-sized enterprises. *International Journal of Quality & Reliability Management*.
2. Zimon D., Madzík P., Sroufe, R. (2020). Management systems and improving supply chain processes: Perspectives of focal companies and logistics service providers. *International Journal of Retail & Distribution Management*.
3. Zimon D., Madzík P. (2020). Standardized management systems and risk management in the supply chain. *International Journal of Quality & Reliability Management*.
4. Zimon D., Madzík P. (2019). Impact of Implementing ISO 14001 Standard Requirements for Sustainable Supply Chain Management in the Textile Industry. *FIBRES & TEXTILES in Eastern Europe*.
5. Zimon D., Domingues P. (2018). Proposal of a Concept for Improving the Sustainable Management of Supply Chains in the Textile Industry. *FIBRES & TEXTILES in Eastern Europe*.
6. Zimon D., Madzík P., Sroufe R. (2020). The influence of ISO 9001 & ISO 14001 on sustainable supply chain management in the textile industry. *Sustainability*.
7. Zimon D., Domingues P. (2020) Impact of implementation of ISO 22000 on food safety throughout the supply chain: Insights from Poland, Slovakia & Portugal. *International Journal of Productivity and Quality Management*.

8. Zimon D., Madzík P., Domingues P. (2020). Development of key processes along the supply chain by implementing the ISO 22000 standard. Sustainability.
9. Zimon D., Tyan J., Sroufe R. (2019). Implementing Sustainable Supply Chain Management: Reactive, Cooperative & Dynamic Models. Sustainability.
10. Zimon D., Tyan J., Sroufe R. (2020). Drivers of sustainable supply chain management: practices to alignment with UN sustainable development goals. International Journal for Quality Research.

Wszystkie wymienione publikacje zostały opracowane we współpracy z innymi autorami. Sześć spośród wskazanych publikacji (nr 2, 4, 5, 6, 8, 9) mają Impact Factor (IF). Artykuły z IF zostały opublikowane w czasopismach: International Journal of Retail & Distribution Management (nr 2), FIBRES & TEXTILES in Eastern Europe (nr 4, 5) i Sustainability (nr 6, 8, 9).

Przedstawiony cykl publikacji sytuuje się w naukach o zarządzaniu i jakości. Można go ulokować w co najmniej dwóch subdyscyplinach. Jest głównie osadzony w zarządzaniu jakością, ale korzysta z dorobku subdyscypliny zarządzanie logistyką.

Po szczegółowym zapoznaniu się z każdą z wymienionych pozycji cyklu publikacji stwierdzam, że warunek powiązania tematycznego artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych został częściowo spełniony. Większość artykułów dotyczy systemów zarządzania (nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) i łańcuchów dostaw (nr 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), ale tylko część łączy wątki systemów zarządzania i zrównoważonych łańcuchów dostaw (nr 4, 5, 6). Artykuł oznaczony jako nr 1 nie pasuje do tytułu cyklu publikacji, ponieważ nie obejmuje zagadnienia łańcuchów dostaw.

Na potrzeby Autoreferatu Habilitant przygotował schemat obrazujący powiązanie publikacji tworzących cykl. W przypadku cyklu publikacji takie podejście umożliwia zrozumienie przeprowadzonego postępowania badawczego. Niestety w tym przypadku przedstawione publikacje nie tworzą ciągu logicznego. Wskazany wcześniej przeze mnie artykuł nr 1 został przypisany przez Habilitanta do obszaru „Przesłanki wdrażania i przyczyny rezygnacji z certyfikacji znormalizowanych systemów zarządzania jakością”, co potwierdza jego brak dopasowania do tytułu cyklu publikacji. W wybranych publikacjach zagadnienia są omawiane w kontekście branży tekstylnej (nr 4, 5, 6) i spożywczych łańcuchów dostaw (nr 7 i 8). Habilitant nie uzasadnia jednak, dlaczego ta branża i takie rodzaje łańcuchów dostaw zostały wybrane. Ponadto obszar nazwany „Znormalizowane systemy zarządzania a funkcjonowanie wybranych procesów w łańcuchach dostaw (perspektywa firm produkcyjnych oraz operatorów logistycznych)” wskazuje, że systemy zarządzania będą zestawiane z procesami w łańcuchach dostaw. W artykułach przypisanych do tego obszaru (nr 2, 3) przez Habilitanta nie ma takiego porównania.

Najbardziej ambitny wydaje się obszar zatytułowany „Opracowanie modeli wspierających zrównoważone zarządzanie łańcuchami dostaw”. Artykuły wskazane w tym obszarze (nr 9, 10) są efektem prowadzonych badań naukowych, omówionych we wcześniejszych publikacjach. Przedstawione modele nie zostały jednak zweryfikowane empirycznie. Uważam to za istotny

mankament. Uniemożliwiło to wskazanie implikacji teoretycznych i praktycznych wynikających z weryfikacji założeń tego modelu, a tym samym trudno więc mówić o znacznym wkładzie w rozwój dyscypliny naukowej.

Uzasadnienie tematyki badawczej i problem badawczy

Habilitant na potrzeby Autoreferatu przygotował przegląd literatury. Efektem tego jest lista 50 publikacji (s. 8-10), które nie zostały omówione, w szczególności nie wskazano, czego one dotyczą, jakie problemy rozwiązują, jakie ustalenia badawcze prezentują. Na podstawie tych artykułów stwierdzono tylko, że brakuje badań dotyczących wpływu systemów zarządzania na funkcjonowanie łańcuchów dostaw, w szczególności badań obejmujących obszar Europy Wschodniej i Środkowej. Nie uzasadniono, dlaczego ten region geograficzny jest ważny i specyficzny, a tym samym wymaga osobnych badań i publikacji ich wyników. Podobnie jest ze wskazaniem, że „[...] brakuje również opracowań w których porusza się zagadnienia związane z wpływem standardów zarządzania na doskonalenie łańcuchów dostaw żywności [...]”. Habilitant podaje również inne powody podjęcia badań, m.in. (s. 11 Autoreferatu):

- „Duża popularność jaką cieszą się znormalizowane systemy zarządzania zgodne z normami ISO w Europie”,
- „Chęć zbadania i porównania opinii organizacji, które pełnią różne ale bardzo istotne funkcje w łańcuchach dostaw”,
- „Stale wzrastające znaczenie gospodarcze regionu”.

Wskazane motywy nie mają charakteru „naukowego”. Ponadto w tym ostatnim, nie wiadomo, o jaki „region” chodzi.

Przedstawiony cykl publikacji zawiera dużo wiedzy o systemach zarządzania. Mimo że ta tematyka jest bardzo dobrze rozpoznana zarówno przez praktyków, jak i teoretyków zarządzania, to powiązanie jej z koncepcją zarządzania łańcuchami dostaw wydaje się ciekawym podejściem. Niestety wskazane argumenty dotyczące wyboru problematyki badawczej nie są przekonujące. Z tego powodu trudno stwierdzić, że wskazana tematyka jest warta podjęcia badań i czy istnieje zapotrzebowanie na wyniki takich badań w środowisku naukowym.

Tytuł cyklu publikacji „Systemy i modele wspierające zrównoważone zarządzanie łańcuchem dostaw” jest mało precyzyjny i nie został uargumentowany. Nie wiadomo, dlaczego zostały wzięte pod uwagę jednocześnie systemy i modele oraz o jakie systemy chodzi. W Autoreferacie nie zostały wyjaśnione te pojęcia. Na podstawie pięciu nazw obszarów, podanych przez Habilitanta, można domyślić się, że chodzi o systemy zarządzania.

Lektura Autoreferatu nie dostarcza informacji, jaki jest problem badawczy wskazanego osiągnięcia naukowego. Nie postawiono również pytań badawczych. Nie wiadomo więc, jaki problem naukowy Habilitant chciał rozwiązać. Nie ma w nim również wskazanych tez lub hipotez, które były poddane testowaniu podczas przebiegu procesu badawczego.

Cele badawcze

Na potrzeby przygotowania cyklu publikacji wyznaczono cel główny. Jest to „[...] określenie wpływu znormalizowanych systemów zarządzania (ISO 9001, ISO 14001, ISO 22000) na zrównoważone zarządzanie łańcuchami dostaw oraz opracowanie modeli wspierających ten proces” (s. 12 Autoreferatu). Cel ten budzi zastrzeżenia. Po pierwsze, lepiej byłoby postawić cel główny polegający na opracowaniu modelu, a określenie zależności między systemami zarządzania a zrównoważonym zarządzaniem łańcuchami dostaw powinno być celem szczegółowym lub pomocniczym. Po drugie, cel wskazuje na wsparcie „procesu”. Nie wiadomo, o jaki proces chodzi. Być może dotyczy to wsparcia tego modelu we wpływie znormalizowanych systemów zarządzania na zrównoważone zarządzanie łańcuchami dostaw. W takim ujęciu model nie może wspierać tego wpływu, tylko bardziej go przedstawiać lub wyjaśniać.

W ramach celu głównego zostały wskazane cele szczegółowe. Cele mają odzwierciedlenie w cyklu publikacji. Dwa z nich polegają na zbadaniu (cel 2 i 4). Celem nie może być badanie, bo jest to czynność realizowana przez badacza. Ponadto trudno ocenić jego osiągnięcie lub zmierzyć stopień jego osiągnięcia. Poza tym cele są czytelne, a ich liczba jest odpowiednia. Szkoda, że cele te nie zostały podzielone na kategorie, np. o charakterze teoretycznym, metodycznym i aplikacyjnym, które tworzyłyby razem system celów.

Metodyka badań

W publikacjach tworzących cykl zastosowano metody badań jakościowych i ilościowych. W ramach metody jakościowej wykorzystano studia literaturowe i wywiady bezpośrednie. Wśród metod ilościowych znajdują się sondaż diagnostyczny („badania ankietowe”) i analiza statystyczna. Metody, techniki i narzędzia do zbierania, przetwarzania i analizy danych są często niewłaściwie użyte lub ich zastosowanie jest niewystarczająco wyjaśnione (więcej w ocenie szczegółowej cyklu publikacji). Brakuje w nich rygoru metodologicznego, przez co dyskusyjna jest wiarygodność przedstawionych wniosków.

Szczegółowa ocena cyklu publikacji

Pierwsza z cyklu publikacji (1) zatytułowana „A longitudinal exploratory study of ISO 9001 certification abandonment in small- and medium-sized enterprises” ma na celu określenie oczekiwań menedżerów w zakresie korzyści ze zastosowania ISO 9001 i ocenę przyczyn rezygnacji z tej normy oraz skutki tej rezygnacji. Badania objęły trzy okresy, tj. lata 2008, 2012 i 2016. Zamysł tych badań jest ciekawy, gorzej jest z ich realizacją, w szczególności w zakresie metodyki. Na początku sekcji „3. Methodology of Research” znajduje się informacja, że badaniem objęto 22 firmy z Polski należące do tej samej grupy zakupowej z branży techniki grzewczej. Nie wiadomo jednak, czy dobór tej próby był celowy, czy losowy, oraz jaka była wielkość badanej populacji. W dalszej części jest mowa o 3 etapach badań, w których kolejno

Autorzy piszą, że: „badaniami objęto 43 przedstawicieli zarządów firm oraz 242 pracowników” (2008 rok), „badaniem objęto 26 przedstawicieli zarządów firm” (2012 rok), „badaniami objęto 30 członków zarządu” (2016 rok). W niektórych firmach badanych było co najmniej 2 respondentów. Przy analizie wyników nie jest jasne, jak zostały uwzględnione opinie respondentów, którzy należą do tej samej organizacji: czy zostały uśrednione w ramach jednej firmy, czy raczej każda opinia respondenta została potraktowana indywidualnie. Z uwagi na tak małą liczbę próbek i niejasny jej dobór trudno jest wyciągać wnioski na całą populację. Mimo że Autorzy są tego świadomi (napisali o tym w sekcji 8. Conclusions), to robią analizy statystyczne, m.in. badając korelacje między zmiennymi i na tej podstawie wyciągają ogólne wnioski.

Kolejna publikacja (2) pt. „Management systems and improving supply chain processes: Perspectives of focal companies and logistics service providers” powstała w oparciu o badania tzw. przedsiębiorstw ogniskowych (focal companies) i operatorów logistycznych. Jej celem jest określenie wpływu wdrożenia znormalizowanych systemów zarządzania na procesy związane z konkurencyjnością. Pomysł na te badania wydaje się również ciekawy, ale znowu kwestie metodyczne są dyskusyjne. Z artykułu wynika, że badane były firmy z Polski. W abstrakcie i wprowadzeniu jest mowa o badaniach w kontekście Europy Wschodniej i Środkowej, natomiast w zakończeniu znajduje się nawet sformułowanie „[...] badaniami objęto przedsiębiorstwa działające głównie w Europie Środkowej i Wschodniej”. Nie ma jednak w tekście informacji o tym, czy badane firmy z Polski działają w tym regionie (poza Polską oczywiście). W badaniu zastosowano 5-stopniową skalę Likerta. Podobnie jak w artykule (1) posłużono się średnimi, a nie częstościami wystąpienia danej oceny wśród respondentów. Tu również jest problem z reprezentatywnością próby badawczej. Mianowicie przebadano tylko 35 przedsiębiorstw produkcyjnych i 44 operatorów logistycznych.

Artykuł oznaczony jako (3) „Standardized management systems and risk management in the supply chain” dotyczy znormalizowanych systemów zarządzania i zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw. Celem opracowania jest określenie wpływu znormalizowanych systemów zarządzania na minimalizację wybranych aspektów ryzyka w łańcuchu dostaw. Podmiotami badań była ta sama grupa, która była w wyżej analizowanym artykule (2). W związku z tym badania te są objęte tym samym ryzykiem metodycznym.

Kolejna publikacja (4) pt. „Impact of Implementing ISO 14001 Standard Requirements for Sustainable Supply Chain Management in the Textile Industry” ma na celu określenie wpływu wdrożenia wymagań normy ISO 14001 na tworzenie zrównoważonych łańcuchów dostaw w przemyśle włókienniczym. Artykuł jest częścią obszaru nazwanego „C. Zrównoważone zarządzanie łańcuchami dostaw w branży tekstylnej”, na który składają się trzy artykuły. Z uwagi na to, że poświęcono tej branży tyle miejsca, to przydałoby się szersze uzasadnienie jej wyboru w Autoreferacie niż tylko lakoniczne stwierdzenie, że branża tekstylna przyczynia się do degradacji i zanieczyszczenia środowiska. Swoją drogą sprowadzenie koncepcji zrównoważonego rozwoju do kwestii ekologicznych stanowi istotne jej zawężenie. Podobnie jak w publikacji (1) w artykule tym nie jest przestrzegany rygor metodologiczny. W badaniach wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego za pomocą kwestionariusza.

O ile wiadomo, jaka jest badana populacja (liczba organizacji posiadających ISO w Polsce i na Słowacji), to nie została podana liczba podmiotów, do których skierowano ankietę, a tym samym jej zwrotność. Nie ma również informacji, czy dobór próby był celowy, czy losowy. Autorzy pozyskali wypełnione ankiety od 28 organizacji (19 polskich i 9 słowackich). W niektórych przypadkach uzyskano więcej niż jeden kwestionariusz, ponieważ był wypełniony przez kilku członków zarządu. Nie wiadomo jednak, jak te dodatkowe opinie z tych samych podmiotów zostały poddane analizie. Brakuje treści zadanych pytań oraz informacji o zastosowanej skali. Sądząc po wynikach, była to 5-stopniowa skala. Największym problemem jest jednak nieprezentatywna próba. Na podstawie wyników tylko 9 słowackich i 19 polskich podmiotów przeprowadzono wiele analiz statystycznych. Niejasny jest sposób wyprowadzenia zmiennych (Saving of raw materials and Energy, The increase in environmental awareness, Ethical leadership itd.) i to, jakie pytania kryły się za nimi w kwestionariuszu. Większość z tych zmiennych ma charakter latentny, więc wymagały operacjonalizacji w postaci konkretnych stwierdzeń. Dyskusyjne jest też badanie wpływu wdrożenia wymagań normy ISO 14001 na poprawę efektywności środowiskowej łańcucha dostaw. Zbadano ją wprost za pomocą pytania, w którym respondent miał ocenić ten wpływ (Figure 1), a nie za pomocą pytań, które tworzyłyby te dwie zmienne i za pomocą których (w wyniku analizy statystycznej) można by sprawdzić tą zależność.

Publikacja (5) zatytułowana „Proposal of a Concept for Improving the Sustainable Management of Supply Chains in the Textile Industry” ma charakter teoretyczny. Jej celem jest opracowanie wytycznych dla koncepcji zrównoważonego zarządzania łańcuchem dostaw w przemyśle włókienniczym. Przedstawiony model ma bardziej charakter przewodnika dla menedżerów niż modelu opartego o wnioskowanie naukowe. Nie są też wyjaśnione poszczególne składowe tego modelu. Brakuje w nim komponentu społecznego, który jest tak samo ważny jak wymiar ekologiczny i ekonomiczny w zrównoważonym rozwoju. Nie wiadomo też, jak on powstał – brakuje odniesień do literatury lub własnych badań, które uzasadniałyby zastosowanie poszczególnych składowych modelu. Składa się z wielu czynników, przez co jest trudny w odbiorze i do zastosowania. Sami zresztą Autorzy podkreślają, że model jest przeznaczony dla dużych firm i jego wdrożenie jest drogie.

Z kolei publikacja (6) pt. „The influence of ISO 9001 & ISO 14001 on sustainable supply chain management in the textile industry” ma na celu wykazanie wpływu ISO 9001 i ISO 14001 na zrównoważone zarządzanie łańcuchem dostaw w przemyśle tekstylnym. Koncepcja artykułu jest ciekawa i znajduje się w nim wiele wniosków. Niestety podobnie jak w poprzednich artykułach nie jest przestrzegany rygor metodologiczny. Wskazano, że próba badawcza objęła 600 firm z Polski, Słowacji i Czech. Nie wiadomo, jak duża jest populacja badanych organizacji w tych krajach i jak wyłoniono próbę badawczą. Uzyskano wyniki tylko z 57 organizacji z Polski, 21 ze Słowacji i 27 z Czech. Wyciąganie na tej podstawie wniosków jest dyskusyjne. Powstają też wątpliwości związane z badanymi zmiennymi. Przykładowo, zmienne „rationalization of reverse Logistics”, „green shipping and distribution”, „supply chain integration” są zmiennymi latentnymi, które wymagają dekompozycji na wskaźniki obserwowalne. Nie wiadomo też, jak zostały skonstruowane pytania,

bo nie dołączono kwestionariusza, wskazano tylko zmienne i sposób ich grupowania. Nie ma też informacji, jak te zmienne zostały wyłonione. Nie ma do nich odniesień literaturowych. Pominięto więc dorobek innych badaczy zajmujących się tymi samymi lub podobnymi zagadnieniami. W badaniach zastosowano 5-stopniową skalę Likerta, a wyniki uśredniono. Szkoda też, że nie zastosowano w tym (jak również w innych artykułach z cyklu publikacji) badań określających związki przyczynowo-skutkowe, np. z wykorzystaniem równań strukturalnych.

Artykuł (7) pt. „Impact of implementation of ISO 22000 on food safety throughout the supply chain: Insights from Poland, Slovakia & Portugal” oraz kolejny (8) został przypisany do obszaru „D. Wpływ standardu ISO 22000 na ograniczenie marnotrawstwa żywności w łańcuchu dostaw”. Tu również brakuje głębszego uzasadnienia wyboru tematyki łańcucha dostaw żywności. Celem artykułu jest określenie wpływu znormalizowanych systemów zarządzania na bezpieczeństwo żywności w łańcuchu dostaw. W abstrakcie jest mowa o przeprowadzeniu badań w kilku krajach europejskich, natomiast badania były przeprowadzone tylko w trzech krajach. W artykule właściwie opisano populację i sposób doboru próby. Istotnym mankamentem pracy jest bardzo mała próba – 27 polskich, 16 słowackich i 38 portugalskich podmiotów. W związku z tym problematyczne jest wyciąganie na tej podstawie wniosków, o czym piszą Autorzy w sekcji dotyczącej ograniczeń. Do analizy wyników zastosowano proste metody statystyczne.

Publikacja (8) pt. „Development of key processes along the supply chain by implementing the ISO 22000 standard” jest kontynuacją wątku zaprezentowanego w poprzednim artykule. Jego celem jest sprawdzenie, czy wdrożenie normy ISO 22000 w łańcuchu dostaw żywności może wspomóc realizację kluczowych procesów w nich zachodzących, a tym samym zwiększyć poziom jakości żywności i zminimalizować jej marnotrawstwo. Tu również badano podmioty z trzech europejskich krajów: 27 polskich, 16 słowackich, ale 49 (w poprzednim było 38) portugalskich. Nie wiadomo jednak, czy w próbie badawczej były te same podmioty, jak w poprzednim artykule (nie ma odwołania w tekście do tej publikacji). Jest to jedyny artykuł, w którym postawiono hipotezy. Hipotezy te nie są jednak właściwie sformułowane. Przykładowo, hipoteza 1 nie jest wyraźna, nie wskazuje kierunku i siły – wykorzystuje dość bezpieczne sformułowanie – „supports” i określenie „the degree of their impact on them may vary”, podobnie jest z hipotezą 3 – „the assessment [...] differs ...”. Na uwagę zasługuje jednak to, że hipotezy zostały wyprowadzone z badań literaturowych. Natomiast sposób testowania hipotez nie jest jasny.

Ostatnie dwie publikacje (9 i 10) dotyczą obszaru „E. Opracowanie modeli wspierających zrównoważone zarządzanie łańcuchami”. Pierwsza z nich, zatytułowana „Implementing Sustainable Supply Chain Management: Reactive, Cooperative, and Dynamic Models”, ma charakter teoretyczny. Celem artykułu jest zaproponowanie ram wdrażania zrównoważonego zarządzania łańcuchem dostaw, opartych na przeglądzie literatury, przy jednoczesnym skategoryzowaniu praktyk stosowanych przez firmy i branże. Na potrzeby artykułu przeprowadzono analizy przedsiębiorstw działających na Tajwanie. Efektem artykułu są trzy modele: reaktywny, kooperacyjny i dynamiczny. Nawiązują one do modelu

zaprezentowanego w publikacji (5). Modele te nie zostały zweryfikowane w badaniach empirycznych, co jak zaznaczyłem wcześniej, mogłoby być wartością i stanowić podstawy do wkładu w rozwój nauk o zarządzaniu i jakości.

W artykule (10) pt. „Drivers of sustainable supply chain management: practices to alignment with UN sustainable development goals” Autorzy przedstawili uwarunkowania wdrażania koncepcji zrównoważonego zarządzania łańcuchem dostaw i propozycję modelu bazującego na 17 celach zrównoważonego rozwoju (SDG) określonych przez ONZ. Celem artykułu jest określenie uwarunkowań i barier związanych z wdrażaniem celów zrównoważonego rozwoju w łańcuchach dostaw. Od celu artykułu wchodzącego w skład cyklu publikacji, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, oczekuje się więcej niż tylko scharakteryzowanie jakiegoś zjawiska. Efektem badań jest model zarządzania zrównoważonym łańcuchem dostaw uwzględniający cele zrównoważonego rozwoju. Jest on bardzo podobny do tego przedstawionego w poprzedniej publikacji (9). Nie ma jednak odwołania do tego artykułu (możliwe, że powodem jest podobny termin powstawania publikacji). Model składa się z wielu elementów i jest przy tym złożony, dlatego będzie bardzo trudny do wdrożenia. Podobnie jak model z poprzedniej publikacji (9) nie był przetestowany empirycznie.

Podsumowanie oceny cyklu publikacji

Biorąc pod uwagę wymienione przeze mnie spostrzeżenia i uwagi, trudno jest pozytywnie ocenić cykl publikacji. Poruszana w nim problematyka jest ciekawa, ale sposób prowadzenia badań i ich prezentacji budzi wiele wątpliwości. Największym problemem jest nieprzestrzeganie rygoru metodologicznego, co powoduje, że przedstawione wyniki i wnioski mogą być obarczone błędami. Konkludując, stwierdzam, że dr Dominik Zimon nie wnosi znacznego wkładu w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości za pomocą cyklu publikacji pt. „Systemy i modele wspierające zrównoważone zarządzanie łańcuchem dostaw”.

IV. Ocena aktywności naukowej

Habilitant rozwijał swoje badania w 3 komplementarnych nurtach: (1) funkcjonowanie systemów zarządzania jakością w małych i średnich organizacjach, (2) wpływ znormalizowanych systemów zarządzania jakością na doskonalenie wybranych procesów oraz podsystemów logistycznych, (3) wypracowanie koncepcji doskonalących procesy produkcyjne w przedsiębiorstwach funkcjonujących w branży metalurgicznej.

Efektem tej pracy było wydanie 108 artykułów po uzyskaniu stopnia doktora (wyliczone na podstawie liczby artykułów podanej w tab. 2 Autoreferatu), z czego 10 zostało zaklasyfikowanych do cyklu publikacji. Około 50 z nich zostało przygotowanych w języku angielskim. W ujęciu ilościowym jest to bardzo dużo – średnio ok. 11 publikacji rocznie. Warto zwrócić uwagę, że dodatkowo Habilitant opublikował 2 monografie (jedna z nich była

wskazana w poprzednim postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dorobku osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej). 11 spośród wskazanych 108 artykułów opublikowano w czasopismach z Impact Factor (6 z nich zostało zaliczonych do cyklu publikacji). Sumaryczny Impact Factor wyniósł 16,701.

Publikacje spoza wskazanego cyklu są spójne tematycznie. Duża część ukazała się w polskich czasopismach o uznanej renomie (np. Przegląd Organizacji, Organizacja i Kierowanie, Handel Wewnętrzny, Logistyka). Mimo że w tych publikacjach pojawiają się podobne uchybienia metodyczne jak w cyklu publikacji oraz to, że niektóre publikacje mają charakter przyczynkowy, to moja ocena pozostałego dorobku publikacyjnego dra Dominika Zimona jest pozytywna.

Zainteresowanie pracami Habilitanta przez innych badaczy mierzone cytawalnością jest na dobrym poziomie. Prace dra Dominika Zimona zdobyły łącznie 429 cytowań według bazy Google Scholar, przy indeksie Hirscha wynoszącym 10. Dobrze też kształtują się te wartości dla Web of Science (odpowiednio 76 i 7 bez autocytowań) oraz Scopus (117 i 7 bez autocytowań).

Aktywność konferencyjna Habilitanta jest na dość niskim poziomie. Co prawda, z Autoreferatu wynika, że okresie po uzyskaniu stopnia doktora brał udział w 24 konferencjach (1 konferencja była w 2010 r., a więc przed uzyskaniem stopnia doktora), natomiast z Załącznika 6. „Wykaz osiągnięć naukowych” wynika, że występował tylko na 7 konferencjach naukowych (w tym tylko 3 zagranicą), podczas których prezentował wyniki badań. To bardzo słaby wynik. Był natomiast dość aktywny w zakresie udziału w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji. Łącznie wykazał 14 takich aktywności.

Dr Dominik Zimon wskazał doświadczenie w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych. Wymienił w Autoreferacie 6 projektów krajowych. Jednak projekt pt. „Podkarpacki fundusz stypendialny dla doktorantów...” trudno nazwać „pracami zespołów badawczych realizujących projekty”. Był to program stypendialny. Projekt pt. „Nauka – Staż – Gospodarka” był z kolei programem stażowym, realizowanym w przedsiębiorstwie. Natomiast informacji o 4 pozostałych projektach (oznaczonych jako U-7676/DS, U-8581/DS, U-521/DS, U-707/DS) nie można znaleźć w Internecie. Nie wskazano, z jakich środków były finansowane. Zatem wątpliwe jest zakwalifikowanie ich jako „projektów finansowanych w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych”. Habilitant wskazał też, że pomagał w realizacji 3 badań finansowanych z zagranicznych projektów. Nie pełnił w nich jednak żadnej formalnej funkcji. W świetle przedstawionych informacji należy stwierdzić, że Habilitant nie kierował projektem i nie brał udziału w zespole badawczym realizującym projekt wyłoniony w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, w szczególności brakuje udziału w grantach finansowanych przez krajowe jednostki, takie jak: Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej.

Habilitant ma na swoim koncie nagrody za działalność naukową, ale były to tylko nagrody przyznawane przez Rektora macierzystej uczelni (7 nagród). Zdecydowanie brakuje nagród przyznanych przez ogólnopolskie lub zagraniczne gremia.

Dr Dominik Zimon jest bardzo aktywny w działalności dydaktycznej. Prowadził zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów z kilkunastu przedmiotów na kierunkach: zarządzanie, logistyka oraz bezpieczeństwo wewnętrzne. Jest koordynatorem modułów kształcenia. Cała aktywność jest jednak skoncentrowana na jednej uczelni – na Politechnice Rzeszowskiej. Brakuje więc doświadczenia dydaktycznego poza macierzystą uczelnią. W dokumentacji znajduje się tylko wzmianka o prowadzeniu wykładów dla doktorantów podczas stażu na Uniwersytecie Technicznym w Koszycach.

Był współorganizatorem oraz członkiem komitetu naukowego w konkursie i 3 konferencjach organizowanych dla studentów. Jest współautorem 2 podręczników: „Wybrane metody zarządzania logistycznego” i „Inżynierskie metody i narzędzia doskonalenia procesów logistycznych w przedsiębiorstwach”, które są adresowane do studentów kierunku logistyka oraz zarządzanie. Z powodzeniem wykorzystywana w procesie dydaktycznym jest książka autorstwa dra Dominika Zimona pt. „Zarządzanie jakością w logistyce”.

Habilitant wykazuje się dużą aktywnością w zakresie promocji prac dyplomowych wypromował 160 studentów. Nie sprawował opieki nad doktorantem w charakterze promotora pomocniczego.

Habilitant był również zaangażowany w działalność na rzecz rozwoju swojej macierzystej uczelni. Pełnił funkcję pełnomocnika dziekana ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, był członkiem Uczelnianej Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Od 2020 roku jest członkiem Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Rzeszowskiej. Jest członkiem dwóch towarzystw naukowych, które zlokalizowane są na terenie Serbii. Nie jest natomiast członkiem żadnego towarzystwa naukowego krajowego i organizacji biznesowych. Jest za to aktywny w pracach wydawnictw czasopism naukowych – jest członkiem rad naukowych 8 czasopism (w tym 4 znajdujących się na liście Scopus).

Dr Dominik Zimon wykazał w swoim dorobku tylko 2 staże w instytucjach naukowych. Jeden z nich był na Uniwersytecie Technicznym w Koszycach (Słowacja). Staż ten był jednak bardzo krótki, bo trwał tylko 11 dni. Drugi natomiast odbył się w przedsiębiorstwie produkcyjnym Meta-Zel, więc został niewłaściwie przypisany jako „staż w instytucjach naukowych”. Warto podkreślić, że staże te zaowocowały publikacjami.

Aktywność Habilitanta w zakresie recenzowania prac innych badaczy jest bardzo duża. Łącznie wykonał ponad 120 recenzji, dla takich czasopism jak: TQM Journal (Scopus), Total Quality Management and Business Excellence (Wos, Scopus), International Journal of Quality and Reliability Management (Wos, Scopus), Journal of Small Business Management (Wos, Scopus), International Journal for Quality Research (Wos, Scopus), Industrial Management and Data Systems (Wos, Scopus), Sustainability (Wos, Scopus), Energies (Wos, Scopus).

Habilitant jest umiarkowanie aktywny w obszarze współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Wskazał realizację projektów polegających na doskonaleniu procesów

w obszarze logistyki i zarządzania jakością w przedsiębiorstwach: Heating-Instgaz, Amperon i Meta-Zel.

Brakuje informacji o prowadzeniu przez Habilitanta działalności w zakresie popularyzacji nauki, w szczególności prezentacji wyników badań podczas konferencji biznesowych.

Tak jak wcześniej zaznaczyłem, Habilitant jest zatrudniony od początku swojej kariery w Politechnice Rzeszowskiej. Brak doświadczenia w pracy w innych ośrodkach naukowych lub badawczych jest na pewno mankamentem w dorobku dra Dominika Zimona. Niestety jest to nadal powszechny model kariery naukowej w Polsce, więc nie można oczekiwać, że Habilitant będzie się na tym tle wyróżniać. Warto jednak zwrócić uwagę, że te braki próbuje ograniczać poprzez współpracę z innymi naukowcami z zagranicy, biorąc udział w projektach zagranicznych i wspólnie przygotowując publikacje z badaczami z zagranicy.

Mimo braków wskazanych w tej sekcji moja ocena aktywności naukowej jest pozytywna. Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji stwierdzam, że dr Dominik Zimon spełnia warunek istotnej aktywności naukowej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości realizowanej w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej.

V. Rekomendacja

Przedstawione w treści recenzji spostrzeżenia i uwagi oraz wystawiona przeze mnie negatywna ocena osiągnięć naukowych Habilitanta skłaniają mnie do stwierdzenia, że dr Dominik Zimon nie spełnia w wystarczającym stopniu określonych ustawowo wymagań stawianych w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. W związku z tym nie popieram Jego wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

